

Sarajevo, 13.08.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
05.08.2019.- 09.08.2019.

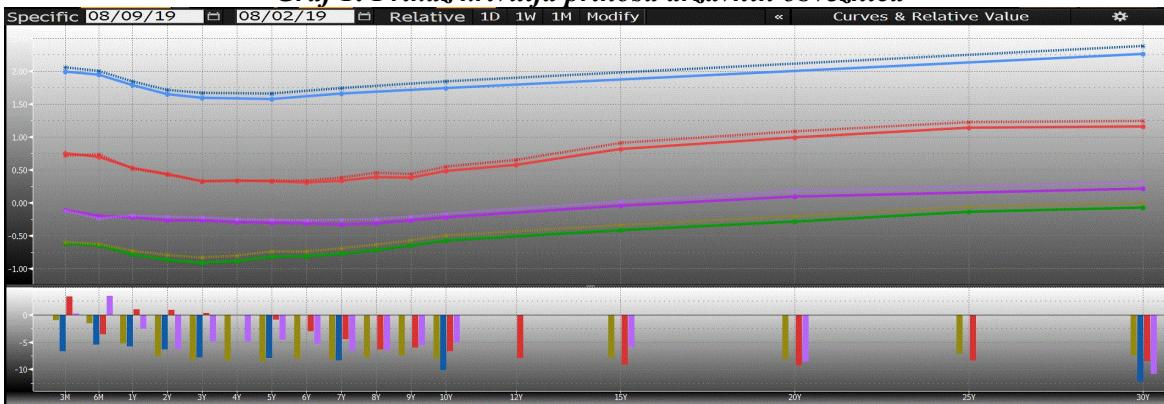
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	2.8.19	- 9.8.19	2.8.19	- 9.8.19	2.8.19	- 9.8.19	2.8.19	- 9.8.19
2 godine	-0,79	- -0,86 ↘	1,71	- 1,65 ↘	0,44	- 0,44 ➔	-0,20	- -0,27 ↘
5 godina	-0,74	- -0,82 ↘	1,66	- 1,58 ↘	0,34	- 0,33 ↘	-0,25	- -0,30 ↘
10 godina	-0,50	- -0,58 ↘	1,85	- 1,74 ↘	0,55	- 0,48 ↘	-0,16	- -0,22 ↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	2.8.19	- 9.8.19
3 mjeseca	-0,580	- -0,569 ➤
6 mjeseci	-0,629	- -0,645 ↘
1 godina	-0,711	- -0,758 ↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za period od 3 mjeseca do 30 godina na dane 09.08.2019. godine (pone linijsi) i 02.08.2019. godine (ispredane linijsi). Na donjem dijelu grafa je prikzana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pad prinosa sigurnijih obveznica nastavljen i tokom prošle sedmice, prilikom čega je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica dostigao novu rekordno nisku vrijednost od -0,581% polovinom protekle sedmice. Blagi oporavak prinosa ovih obveznica je uslijedio narednog dana, nakon što je Reuters objavio vijest da Njemačka razmatra emisiju novih obveznica za finansiranje mjera paketa zaštite od klimatskih promjena. Navedena vijest je na tržištu prihvaćena kao signal promjene fiskalne politike Njemačke, ali je ubrzo iz Ministarstva finansija Njemačke saopšteno da Vlada nije donijela odluku da napusti politiku održavanja „balansiranog budžeta“, pa su prinosi ponovo bilježili smanjenje. Na sedmičnom nivou prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 7,5 i 8,5 baznih poena. Najveći uticaj na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama ponovo je imala retorika u vezi s trgovinskim odnosima SAD i Kine, odnosno dozvoljavanje deprecijacije CNY. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja, pa je do sredine sedmice bilježen pad prinosa ovih obveznica, nakon što je Parlament odobrio prijedlog zakona o sigurnosti, čime je ojačana pozicija zamjenika premijera Salvini u koalicionoj vladi i što je protumačeno na način da je navedeno smanjilo izglede novih izbora, ali i političke neizvjesnosti u ovoj zemlji.

Međutim, već narednog dana su uslijedile špekulacije o mogućnosti raspada koalicione Vlade, a izjave zvaničnika su potvrdile ovu mogućnost. Zbog toga je u četvrtak i petak zabilježen oštar rast prinosa italijanskih obveznica, koji su u odnosu na prošlu sedmicu povećani između 26,5 i 35 baznih poena. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Fitch na kraju prošle sedmice je potvrdila BBB kreditni rejting Italije, ali i negativne izglede rejtinga, dok je Agencija Moody's potvrdila Baa3 rejting Portugala uz promjenu na pozitivne izglede.

U ekonomskom biltenu ECB je navedeno da je vjerovatno da u dolazećim kvartalima dođe samo do blagog oporavka globalne trgovine, kao i da će trgovina ostati slabija u odnosu na ukupnu ekonomsku aktivnost. Commerzbank AG je objavila da dostizanje većeg profita ove godine postaje sve teže, nakon teške prve polovine godine. Ova banka je objavila da je u drugom kvartalu ove godine četvrti kvartal zaredom došlo do smanjenja povrata te da su povećane rezervacije za loše kredite. Takođe, Unicredit SpA je smanjila ciljani nivo povrata za 1,1 milijardu EUR, navodeći očekivanja da će kamatne stope ostati niske duži vremenski period, a holandska ABN Amro je saopštila da su pogodene margine ove banke.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	JUL	51,5	51,5
2.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	AUG	-7,0	-13,7
3.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	JUN	-5,2%	-3,6%
4.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	JUN	-3,1%	-5,2%
5.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	JUN	1,0%	0,0%
6.	Industrijske prodaje – Holandija (G/G)	JUN	-	-10,2%
7.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	JUN	1,1%	1,8%
8.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	JUN	0,7%	-0,6%
9.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	JUN	-	-2,2%
10.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	JUN	19,5	16,8
11.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	JUN	-4,12	-5,19
12.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR)	JUN	-	5,73
13.	Stopa inflacije – Holandija	JUL	-	2,6%
14.	Stopa inflacije – Italija	JUL	0,4%	0,3%
15.	Stopa nezaposlenosti – Portugal (kvartalno)	II kvartal	-	6,3%
16.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	MAJ	-	17,2%
				17,4%

SAD

Početkom prošle sedmice dionički indeksi u SAD su zabilježili pad. Dow Jones je zabilježio pad od 2,90%, dok je S&P 500 smanjen za 3%, a prinosi na desetogodišnje obveznice SAD su se našli na najnižem nivou u posljednje skoro tri godine, uglavnom pod uticajem trgovinskih tenzija na globalnom nivou.

Goldman Sachs Group Inc. je revidirao očekivanja smanjenja referentne kamatne stope Feda. Pojačane tenzije na relaciji Kina-SAD, kao i sve veća vjerovatnoća teškog Brexita, prema Goldman Sachs znače da bi Fed u ovoj godini mogao tri puta da smanji referentnu kamatnu stopu. Isti izvor ne očekuje rješenje trgovinskih nesuglasica Kine i SAD do izbora 2020. godine. Krajem sedmice ova banka je smanjila očekivanja ekonomskog rasta za četvrti kvartal za 0,2%, te sada iznose 1,8%. Takođe, Goldman Sachs Inc. očekuje da će kompanije smanjiti potrošnju i investicije pod uticajem neizvjesnosti.

Predsjednik Feda iz St. Louisa Bullard, koji u ovoj godini ima pravo glasa u FOMC-u, je izjavio da su kreatori monetarne politike već poduzeli korake koji su ukalkulisali neizvjesnosti oko trgovinskog rata, te on sada očekuje samo još jedno smanjenje referentne kamatne stope u ovoj godini. Bullard je dodao da monetarna politika SAD ne može reagovati na dnevnoj osnovi u zavisnosti od trgovinskih pregovora. Nakon ovih izjava, koje su pojačale očekivanja oko još jednog smanjenja referentne kamatne stope, prinosi na desetogodišnje obveznice SAD su smanjeni.

Predsjednik Feda iz Čikaga Evans je izjavio da događaji koji su uslijedili nakon odluke Feda da smanji kamatne stope na posljednjoj sjednici mogu predstavljati teškoće za ekonomiju koja treba više olakšica.

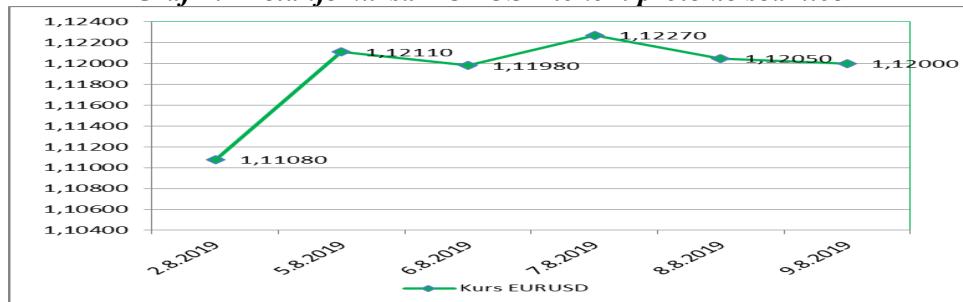
On je istakao da postoji uloga rizik menadžmenta i ukoliko se taj pogled ima u vidu, kao što on ima, inflacija poziva na više olakšica nego što je usvojeno na posljednjem sastanku.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomska indikacija	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks F	JUL	-	52,6
2.	Aplikacije za hipotekarne kredite	2. avgust	-	5,3%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	3. avgust	215.000	209.000
4.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. jul	1.690.000	1.684.000
5.	Proizvođačke cijene finalne tražnje (M/M)	JUL	0,2%	0,2%
6.	Temeljne proizvođačke cijene (G/G)	JUL	2,3%	2,1%
7.	Zalihe (M/M) F	JUN	0,2%	0,0%
8.	Bloomberg povjerenje potrošača	4. avgust	-	62,9
				64,7

USD deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast s nivoa od 1,1108 na nivo od 1,1200, što predstavlja rast od 0,83% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice GBP je slabila u odnosu na USD i EUR, dok su se prinosi na desetogodišnje obveznice našli na rekordno niskim nivoima. Ovakvi trendovi rezultat su pojačanih neizvjesnosti oko Brexita i njegovog uticaja na ekonomiju, globalnih previranja i očekivanja ekonomskog usporena, ali i ekonomskih pokazatelja za Veliku Britaniju koji jasno ukazuju na ekonomsko usporenje.

Glavne kompanije maloprodaje u Velikoj Britaniji su tokom jula ukazale na to da je zabilježena najsporija prodaja, u julu, od kada se ovi podaci bilježe, odnosno u posljednjih više od 20 godina, dok je i sveukupna lična potrošnja, takođe, bila slabija. Podaci iz oblasti industrije, takođe, pojačavaju znakove usporena tražnje domaćinstva, što je jedan od sektora koji se održao prilično dobro od 2016. godine, odnosno od referendumu o Brexitu, a koji je uticao i na rast zaposlenosti i plata. Britanski konzorcij maloprodaje (BRC), koji predstavlja velike trgovачke lanci i supermarketete, je objavio podatak da je ukupna godišnja prodaja u julu povećana za svega 0,3% nakon pada od 1,3% koliko je zabilježeno u junu. BRC je saopštio da je ovo najniži nivo potrošnje u julu od 1995. godine.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomska indikacija	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks	JUL	49,8	50,7
2.	Halifax cijene kuća (M/M)	JUL	0,3%	-0,2%
3.	GDP (Q/Q) P	II kvartal	0,0%	-0,2%
4.	Lična potrošnja (Q/Q) P	II kvartal	0,3%	0,5%
5.	Izvoz (Q/Q)P	II kvartal	-2,1%	-3,3%
6.	Uvoz (Q/Q) P	II kvartal	-9,1%	-12,9%
7.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	II kvartal	-0,5%	-0,5%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	JUN	-0,3%	0,5%

9.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	JUN	-1,1%	-1,4%	-0,2%
10.	Trgovinski bilans (u mldr GBP)	JUN	-11,800	-7,009	-10,695

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,91358 na nivo od 0,93117, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2162 na nivo od 1,2033.

JAPAN

Kurs USDJPY je na početku protekle sedmice zabilježio najniži nivo od marta 2018. godine, a aprecijacija JPY je uslijedila zahvaljujući povećanoj potražnji za alternativnim valutama pod uticajem dozvoljavanja pada kineske valute. Zamjenik ministra finansija za međunarodna pitanja Takeuchi je upozorio da je Japan spreman da interveniše na deviznom tržištu ukoliko pretjerana aprecijacija JPY bude predstavljala prijetnju da ugrozi ovu izvozno orijentisani privrednu. On je dodaо da je Tokio u redovnom kontaktu sa stranim vlastima kako bi reagovao na volatilna tržišna kretanja. Ipak, na kraju sedmice ovaj kurs je ponovo zabilježio dodatno smanjenje na 105,69.

Zapisnik s julske sjednice BoJ je pokazao da postoje različita mišljenja kreatora monetarne politike u Japanu o pitanju narednih koraka, ali i da postoji vjerovatnoća da bi stimulansi mogli biti uvedeni već narednog mjeseca. Navedeni zapisnik je pokazao da određeni članovi MPC BoJ nisu za hitno uvođenje dodatnih stimulansa zbog negativnih posljedica na finansijske institucije, dok su drugi stava da BoJ mora jasnije komunicirati u smislu spremnosti da reaguje bez okljevanja ukoliko dođe do prijetnji koje bi mogle ugroziti dostizanje cjenovne stabilnosti. Za Japan je krajem sedmice objavljen podatak o znatno boljem kvartalnom rastu GDP-a od očekivanja, koji je prema preliminarnim podacima iznosio 0,4% u drugom kvartalu.

Japan je emitovao obveznice s rokom dospijeća po prinosu od 0,292%, što je najniži nivo prinosa ostvaren od jula 2016. godine.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

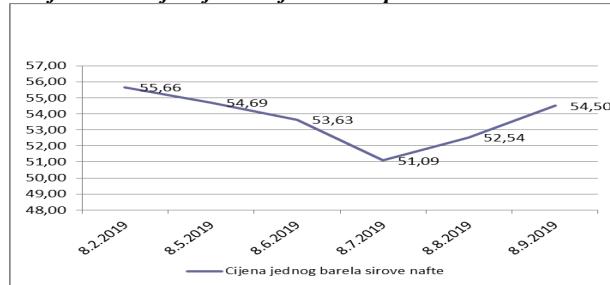
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks final.	JUL	-	50,6
2.	Vodeći indeks (G/G) prelim.	JUN	93,5	93,3
3.	Koincidirajući indeks (G/G) prelim.	JUN	100,4	100,4
4.	Potrošnja stanovništva (G/G)	JUN	1,1%	2,7%
5.	Zvanične rezerve (u milijardama EUR)	JUL	-	1.316,5
6.	Tekući račun (u bilionama JPY)	JUN	1,15	1,21
7.	GDP (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,1%	0,4%
8.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUL	2,3%	2,4%
9.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUL	2,0%	2,0%

JPY je tokom protekle sedmice blago aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 118,39 na nivo od 118,38. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 106,59 na nivo od 105,69.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,66 USD (50,11 EUR). Početkom sedmice cijena nafte je smanjena pod uticajem tenzija između Kine i SAD. Pojavile su se vijesti da će produbljivanje trgovinskog rata između Kine i SAD, u konačnici, voditi smanjenju proizvodnje i izvoza nafte u SAD. S druge strane, pojedini istraživači ocjenjuju da ukoliko Kina doneše odluku da prkosí SAD sankcijama, to bi moglo uzrokovati pad cijene nafte za 15 do 20 USD. Cijena nafte je nastavila da se smanjuje do sredine sedmice, kada su se pojavile vijesti da analitičari i trgovci očekuju da će Kina početi da izbjegava uvoz nafte iz SAD, kao rezultat pojačanih trgovinskih tenzija, čime se ključna roba u trgovini, koja je do sada izbjegavala trgovinski rat, u isti postepeno uvlači. Nakon što su u srijedu objavljene vijesti da su zalihe nafte u SAD neočekivano povećane, cijena nafte je dodatno smanjena. Takođe, neočekivano smanjenje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka, koje se desilo tokom protekle sedmice, pojačalo je neizvjesnosti investitora oko globalnog ekonomskog rasta, što se odrazilo i na očekivanu tražnju za naftom. Ovakve okolnosti su uticale na pad cijene nafte koja se tokom trgovanja našla na najnižem nivou u posljednjih 8 sedmica. Krajem sedmice cijena nafte je počela da bilježi rast, nakon što su se pojavile vijesti da Saudijska Arabija planira da održava izvoz nafte ispod 7 miliona barela narednog mjeseca, s obzirom na to da su zemlje članice OPEC-a ponudile manje nafte u odnosu na tražnju s ciljem stabilizacije tržišta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 54,50 USD (48,66 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.440,83 USD (1.297,11 EUR). Cijena zlata je do sredine sedmice bilježila rast i održavala se blizu najvećeg nivoa u posljednjih šest godina. Pojačane trgovinske tenzije između Kine i SAD, pesmistični stavovi centralnih banaka, kao i očekivanje usporena globalnog ekonomskog rasta, su primaran razlog jačanja tražnje za zlatom. Sredinom sedmice predsjednik Feda iz Čikaga Evans je dao pesimistične izjave kojima je ukazao da bi ekonomija možda trebala više olakšica, što je dodatno podstaklo rast cijene zlata. Zlato denominovano u GBP, JPY, AUD i INR je tokom trgovanja u srijedu, zabilježilo rekordne nivoje.

Krajem sedmice finansijsko tržište se stabilizovalo kao i cijena zlata. Ipak, uprkos umjerenom smanjenju cijene zlata osnova za njen rast je i dalje izražena. U ovoj godini cijena zlata je povećana za 17% pod uticajem očekivanja investitora da će centralne banke učiniti monetarnu politiku ekspanzivnijom zbog geopolitičkih tenzija, ali i zbog očekivanja slabijeg ekonomskog rasta. Takođe, trenutna cijena zlata je za oko 80 USD veća u odnosu na sedmicu ranije.

Cijena zlata je u prošloj sedmici zabilježila rast od 3,89% u odnosu na sedmicu ranije. SPDR Gold Trust, najveći fond koji trguje zlatom, je povećao svoju imovinu za 1,8% tokom protekle sedmice, a za oko 7,9% tokom 2019. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila je 1.496,95 USD (1.336,56 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

